

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu, Strada Bayer Nr. 1-3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6.—

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Pentru sporirea capacității de consum. — Proiectul legii bancare. — Revizionism. — Adunarea profesională a băncilor. *Cronica:* Sindicatele depunătorilor din Ardeal și Banat. Banca „Dulturul” din Dieșău. Concordat preventiv. Renta de stat română 1916. Un nou plan de asanare a agricultorilor. Ertarea parțială a datoriilor agricole. Curtajul la valorile cu dobândă fixă.

Pentru sporirea capacității de consum.

Ne-am fost ocupat în cadrele unui articol scurt — potrivit capacității, coloanelor acestei reviste, — de chestia impozitului de sacrificiu, asupra salarilor funcționarilor publici și de efectele lui economice. Atunci am afirmat, în baza unei adânci convingeri, că nu supraproducția ci subconsumația este fenomenul actual al crizei economice, — și pentru înlăturarea acestui neajuns trebuie să nizuim.

Ecoul, ce l-a produs acel articol ne îndeamnă să ne ocupăm azi mai de aproape cu alte sarcini, cari reduc capacitatea de consum a populației. Estimarea traiului duce la sărăcie; prin urmare nu ieftinirea trebuie urmărită, ci sporirea capacității de consum. Ori intensificarea vieții politice, cu specularea sufragiului universal, și intrarea în arena vieții publice a elementelor, — oricât de democratice ar fi ele, — dar nepregătite, — a dat drept rezultat o serie întreagă de aberațiuni fiscale și crime economice. În fiecare an s'au sporit bugetele Sta-

tului cu sume considerabile, majorând în aceeași proporție impozitele așezate asupra contribuabililor, fără considerare dacă ei au progresat ori nu în aceeași măsură. Astfel impozitul poreclit „pe venit” a devenit de fapt un impozit pe avere. Cotele impresionante fixate de Legea contribuțiilor directe, au măcinat an de an patrimoniul național, încât azi ne vedem puși în fața falimentului individual al fiecăruia dintre noi.

Mai grozave, decât impozitele directe sunt și azi cele indirecte, între cari locul prim îl ocupă impozitele de consumațiune. Impozitele directe sunt evaluate d. e. în bugetul anului în curs cu suma de Lei 9.310.000.000.— câtă vreme cele indirecte sunt de Lei 11.007.000.000.—, iar taxele de timbru cu Lei 4.150.000.000.— și venitul Caselor autonome (Monopoluri, poștă, etc.) cu Lei 5.578.000.000. Cu alte cuvinte impozitele directe abia fac 29% din totalul bugetului.

Între impozitele indirecte, cari au fost o crimă împotriva producției naționale numărăm taxele vamale de export, fie ele fixate în numerar, fie în cota pentru consumul intern (animale vândute cu preț forțat, pentru a putea exporta o cantitate egală), au lovit în producția internă, căci au influențat prețurile de desfacere, reglementate și ele prin faimoasa Lege a speculei ilicite. Impozite asupra consumației mai sunt azi așezate în mărimi nebănuite de grosul publicului consum, asupra produselor alcoolice, asupra zahărului, asupra petrolului, asupra curentului electric și a gazului de luminat, apoi antieconomicul impozit asupra ci-

frei afacerilor, care singur produce atât, cât impozitul direct asupra proprietăților agricole și clădite la un loc.

Toate aceste măsuri superficiale, cari s'au înstăpânit în gospodăria Statului în anii de după războiu, au dat rezultatul stărilor deplorabile de azi. Și când cu toții cunoaștem cauza efectelor, când am ajuns în starea de suferințe, cari ar trebui să producă mărturisiri sincere și întregi, — noi trebuie să constatăm, că la Ministerul Finanțelor se lucrează și acum cu ușile și ferestrele închise, lucrări, cari vor produce surprize dureroase și perturbațiuni, cari ni-e teamă, că sapă la baza edificiului civilizației burgheze, pe cari stăm azi.

Repetăm, cu riscul de a plictisi, că drumul pentru soluționarea crizei trebuie început cu sporirea capacității de consum. Această sporire, va fi atinsă prin reducerea simțitoare a tuturor impozitelor asupra consumației. Vor trebui reduse vămile (cari la unele articole întrec valoarea mărfii) taxele asupra zahărului (se vinde cu Lei 42.— și costul de producție e de Lei 12.—) asupra benzinei (impozitul e de 6 ori cât valoarea benzinei ab rafinerie) va trebui suprimat impozitul pe cifra de afaceri, care după cum am arătat mai sus produce un venit mai mare pentru stat decât impozitul pe proprietatea imobiliară rurală și urbană din întreagă țara.

Punctul de plecare întrebuițat de guvernanți, la alcătuirea bugetului statului, când ei fixează mai înainte cheltuelile, și după aceea forțează crearea surselor de venit, este fundamental greșit și de aceea trebuie abandonat. Să poftască Statul să cheltuiască ca și un particular, în limitele posibilităților, crușând populația de jaful, la care a fost expusă până azi, prin impuneri mai mult decât exagerate. Statul e pentru cetățeni, nu aceștia pentru Stat. Ori când cetățenii sărăcesc, va sărăci și Statul, și pauperizarea generală, la care duce impozitarea neomenoasă, nu duce decât la falimentul Statului.

Iată de ce trebuie să-și deschidă ochii conștientii noștri profesioniști în politică; iată de ce trebuie să șipăm, că nu mai putem plăti experimentările și aberațiile lor.

TRITON.

Proiectul legii bancare.

Constituirea societăților bancare.

(Continuare).

Censori: Foarte corect prevede proiectul că cel puțin unul din censori trebuie să fie *expert contabil*.

Având în vedere, că censorii după natura misiunii lor trebuie să fie *controlozii* meticuloși ai întregii gestiuni bancare, și în aceasta calitate sunt chemați să controleze nenumărate documente și considerând importanța capitală a acestor documente din punct de vedere de drept, ar fi consult ca atunci când sunt mai mulți censori decât unul, cel puțin un censor să fie *doctor în drept* cu practică de cel puțin 3 ani sau *licențiat în drept* cu practică juridică (advocat, judecător etc.) de cel puțin 6 ani.

Răspunderea censorilor este deosebit de foarte incompletă în textul proiectului: „Censorii sunt direct și solidar răspunșători de toate prejudiciile cauzate societății prin *culpa* lor“. Mai precis ar fi textul următor: „Censorii sunt direct și solidar răspunșători față de societate și față de cei de al treilea pentru toate prejudiciile materiale și morale cauzate prin nerespectarea precauțiunii (diliginții) unui funcționar (comerciant) conștiincios „sau pentru toate prejudiciile cari prin un control conștiincios ar fi putut fi evitate“.

Creditele către conducătorii societății bancare. Proiectul admite credite administratorilor, directorilor și censorilor *pe lângă garanții reale* și cel mult până la 5% din valoarea capitalului social (art. 30). Limita ar putea fi urcată la 10%, dar în schimb *evaluarea garanțiilor* trebuie să se facă prin *experți judiciari și proporția de acoperire să fie cu 50% mai urcată* față de acoperirea ce se cere statutar dela debitorii străini de societate.

Proiectul admite — greșit — operațiuni privitoare la patrimoniul societății cu administratorii, directorii și censorii societății, dar „cu autorizația expresă a Consiliului de administrație și a censorilor“ (art. 31). Dar operațiuni de acest soi se pot încheia cu terțe persoane și fără hotărârea Consiliului de administrație?!

Orice operațiune privind patrimoniul societății cu conducătorii societății bancare trebuie categoric interzisă prin lege. Trebuie astfel să se pună capăt odată operațiunilor frauduloase și samavolnice săvârșite de conducătorii fără scrupule ai atâtor societăți, cari s'au dat de râpă prin aceste gestiuni „personale”. Să nu se admită ca directorii sau administratorii să încheie operațiuni cu banii societății, dar în contul lor propriu și când operațiunile sunt deficitare, să le treacă pur și simplu în contul societății. Astfel de operațiuni mișelești trebuie interzise prin lege pe lângă sancțiunile cele mai drastice.

Observațiunile cu privire la alcătuirea bilanțului rămân în sarcina oamenilor de bancă. Din punct de vedere de drept e bine să prevadă prin lege un bilanț unitar și dispoziții, cari să interzică deghizarea situației reale a întreprinderii bancare.

Operațiunile de bancă. Dreptul de a primi depuneri spre fructificare și a libera livrete de economie, sau bonuri de cassă, este condiționat în proiect (art. 37) de îndoitul capitalului social prevăzut la art. 11 și 12. S'a calculat că pe lângă aceasta dispoziție numai 37 de societăți bancare vor putea primi depuneri, ceea ce ar fi păgubitor pentru politica economiilor și nedrept pentru băncile existente. Nici nu vedem vre-o rațiune care ar justifica excluderea concurenței libere în materie de depuneri, îndeosebi atunci când legea și așa stabilește garanții legale pentru siguranța depunerilor, pe cari le limitează la de șapte ori capitalul social plus rezervele.

Este vătămător pentru băncile și deponenții din teritoriile alipite aceea dispoziție din art. 37 alin. 5 conform căreia *depozitele pe livrete de economie și contra-bonuri de cassă nu pot depăși de trei ori valoarea capitalului social plus rezervele.*

Prin această dispoziție s'ar da o lovitură nemeritată și neîndreptătită întregului sistem al operațiunilor de depuneri din Ardeal și celelalte provincii, unde majoritatea depunerilor spre fructificare se face — indiferent de valoarea sumelor depuse — cu livrete (cărți, libele) de depuneri. Autorii proiectului au avut în vedere sistemul din Vechiul regat,

unde depunerile mari se fac de obicei în *cont-curent*, iar depunerile cu livret sunt de regulă depunerile mai modeste ale micilor funcționari, comercianți etc.

Excepția prevăzută în proiect pentru depunerile pe livrete trebuie prin urmare suprimată.

Trebuie asemenea suprimată și limita maximală de 5.000 Lei prevăzută pentru fiecare bon de cassă și pentru fiecare cek de călătorie (travellerscheck). Îndeosebi acestea din urmă numai atunci pot corăspunde destinației lor practice, dacă se pot emite în orișice sumă, așa cum practică de exemplu băncile italiene și engleze, cari au popularizat acest soi de operațiuni bancare.

Este arbitrară și fără justificare practică limitarea obligațiunilor totale la de 12 ori capitalul și rezervele, având în vedere că activele societății pot întrece cu mult această limită.

Tot asemenea nu este întemeiată fixarea limitei maxime pentru creditele acordate unui singur client (la 15% din valoarea capitalului social plus rezervele).

Art. 42 prevede că băncile cu *de-puneri sau alte obligațiuni la vedere* sunt obligate a avea o rezervă în numerar de cel puțin 25% din totalul acestor depuneri și obligațiuni. Intre împrejurări de neîncredere și nervoză generală a deponenților aceasta rezervă este prea mică.

Este contrarie naturii juridice a *dreptului de gaj* dispoziția din art. 43 alin. 3, care îngăduie băncii exercitarea dreptului de vot — cu încuviințarea debitorilor — după titlurile constituite în gaj. Acest drept aparține exclusiv proprietarului obiectului gajat și deci nu este transmisibil nici cu încuviințarea proprietarului. Norma din art. 43 poate duce la numeroase abuzuri.

Supravegherea și controlul comerțului de bancă. Consiliul Superior Bancar.

Pentru acordarea autorizație de funcționare și pentru supravegherea și controlul întreprinderilor de bancă proiectul institue o autoritate nouă, sui generis, în Consiliul Superior Bancar, care „este persoană morală de drept public” (art. 44).

Din compoziția Consiliului bancar, menționată deja în această expunere la

constituirea întreprinderilor bancare (câte un delegat al Ministerului de finanțe și de justiție, un delegat al Băncii Naționale, și trei delegați ai asociației băncilor) rezultă caracterul mixt al acestui organ „de drept public”. În concepția autorului proiectului Consiliul superior bancar are menirea unui organ autonom, dar având în vedere influința covârșitoare a delegaților ministeriali și aceea a delegatului Băncii Naționale, care este de regulă în strânsă colaborare cu guvernul, putem spune că *Consiliul Superior Bancar este un organ al puterii executive*. Având în vedere puterea suverană la constituirea întreprinderilor bancare, precum și autorizarea urcării de capital, se impune ca Consiliul Superior Bancar să inspire încredere deplină chiar prin compoziția sa structurală. Aceasta cu atât mai vârtos, întrucât după art. 49 alin. ultim „*pentru activitatea Consiliului Superior Bancar statul nu-și asumă nici o răspundere față de cei interesați*”.

Se impune prin urmare o combinare a compoziției Consiliului Superior Bancar cu elemente din justiție. Noi am propune, ca Consiliul Superior Bancar să fie constituit din: *trei consilieri dela Curtea de casație, un delegat al Ministerului de finanțe, un delegat al Băncii Naționale și 2 delegați ai asociației băncilor mari și 1 delegat al asociațiilor (sindicatelor) băncilor din provincie*.

Este absurdă și fără nici un efect practic, acea dispozițiune dela art. 44 alin. 9, că abaterile grave ale unui membru din Consiliul Superior Bancar vor putea fi constatate numai prin deciziunea unanimă a celorlalți membrii.

Un organ atât de important în viața financiară-bancară trebuie să aibă un for superior disciplinar cu jurisdicțiune independentă, de pildă completul unei secțiuni a Curții de casație și justiție.

În ce privește bugetul Consiliului Superior Bancar, ar fi bine să se fixeze limitele maxime ale lefurilor membrilor din Consiliu și acele ale înalților funcționari (director, secretar general, inspector).

Taxa de $\frac{1}{100}$ pentru fiecare nouă cerere de autorizație de funcționare sau sporire de capital ne pare prea mare pe lângă contribuțiile anuale, cari pot să

atingă $\frac{1}{4}$ % din capitalul social și rezervele.

Agendele și bugetul Consiliului Superior Bancar să fie controlate de Inalta Curte de Conturi înocmai ca erogatiunile celorlalte autorități superioare de drept public.

Fuziunea întreprinderilor bancare. Proiectul prevede o sumedenie de privilegii în formă de scutiri și reduceri de taxe și impozite pentru întreprinderile bancare fuzionate. *Toate aceste avantajii sunt nedrepte, jignitoare și anticostituționale*, căci Constituția interzice aceste privilegii (art. 112 Const.: „Este interzis a se statornici privilegiuri în materie de impozite”).

Sunt scutite de impozite de ex. plusurile de activuri constatate la reevaluarea imobilelor întreprinderilor fuzionate (art. 54). Asemenea sunt scutite de impozitul pe venit și plusurile de activ ce ar rezulta din punerea în evidență a *rezervelor oculte* (art. 55). Întreprinderile bancare fuzionate sunt scutite pe termen de 5 ani de impozitul complementar și orice impozit progresiv pe rentabilitate (art. 56). Sunt scutite rezervele formate în vederea acoperirii portofoliului lor dubios (art. 57). Impozitul mobilier după depunerile pe cel puțin 6 luni va fi redus cu 50% tot pe termen de 5 ani (art. 58), iar impozitul mobilier după dividende cu 25%. Statul are dreptul de a subscrie la băncile fuzionate până la 25% din capitalul acestora.

Privind aceste dispozițiuni cu caracter de privilegii prin prizma sforțărilor pe cari actualul ministru de finanțe le depune în vederea fuzionării unor mari bănci din capitală, căpătăm convingerea, că *proiectul legii bancare în forma redactată de guvern vrea să fie o legiuire de ocazie*, cece va detrage mult din valoarea legii bancare.

Dispozițiile penale trebuiesc esențial înăsprite. Administratorii, directorii și censorii, cari ascund situația falimentară a băncii, să fie pasibili de o pedeapsă de 6 luni până la 2 ani (în loc de 15 zile până la 6 luni) închisoare și amendă dela 50.000 Lei până la 500.000 Lei.

Sunt binevenite penalitățile de bancrută frauduloasă prevăzute pentru administratori, directori și censori.

Dispozițiuni finale și transitorii. Pentru caz de faliment ar fi bine să stabilească onorariile curatorului în un procent al activelor încassate, de pildă în 10%.

Întreprinderile bancare azi în ființă sunt datoare să-și proporționeze în termen de 5 ani, depunerile și pasivele în conformitate cu dispozițiile noiei legi bancare.

Ar fi echitabil și just — dacă avem în vedere principiul drepturilor câștigate — ca pentru aceste întreprinderi legea bancară să prevadă anumite dispoziții mai puțin severe, legea urmând a se aplica integral numai la întreprinderile noi.

Nu înțelegem restricțiunile ce conține art. 71 referitor la întreprinderile individuale în ființă, cari nu mai au dreptul să primească depuneri, și la societățile în nume colectiv, în comandită simplă și cu răspundere limitată, cari pot primi depuneri numai până la limita capitalului vărsat. Pe deoparte se admite constituirea întreprinderilor bancare în formă de firme individuale și societăți în nume colectiv, și pe de altă parte li se aduce o atingere în cea mai esențială operațiune, care este la bănci: primirea depunerilor spre fructificare.

(Sfârșit.)

Dr. IOACHIM TOLCIU, Cluj.

Revizionism.

III.

Cercetătorul obiectiv nu se poate mulțumi să descopere și să semnaleze numai defectele socialismului și ale comunismului. Capitalismul a fost și este sistemul dominant, iar stările de astăzi, după o lungă evoluție, sunt foarte neîndestulătoare. Este evident că sistemul ca atare trebuie să fie defectuos.

Deosebirea între timpurile noastre și cele ale lui Marx este, că astăzi nu se află numai un strat social neînsemnat sub dominațiunea capitalismului, ci toate straturile și clasele sociale ale tuturor țărilor. Baza acestei dominațiuni o formează organizația capitalului.

Această organizație a capitalului a avut până acum în totdeauna la dispoziția ei o oarecare organizație a puterilor de muncă, un factor tot atât de important ca cel dintâiu, adică capitalul organizat. Pentru obținerea rezultatelor dorite trebuie să colaboreze unul cu altul.

Acum de unde provin neajunsurile? Din chestiunea așa zisului „profit net”. În sistemul nostru actual numai capitalul investit în producție și distribuit are un titlu recunoscut la profit net. Această mentalitate reese foarte clar din legislația financiară a tuturor țărilor. La toate întreprinderile industriale sau comerciale, fie firme individuale sau societăți, se impune venitul net realizat. Toate cheltuielile de administrație, toate spesele, și în fine, rezervele prescrise sau admise de lege, sunt (până la o anumită limită) scutite de impozit.

Pe de altă parte nu prevede nici o lege vre un profit net pentru indivizii, cari în totalitatea lor formează clasele muncitoare, nici la așa zisele profesii libere cu pregătire academică, cari mai ușor ar putea fi asemănate cu o întreprindere capitalistică, dacă ținem cont de capitalul investit în studiu și în specializare. Din punctul de vedere al legislației financiare aceste clase sociale nu sunt îndreptățite la profit. În consecință nu se admite scăderea cheltuielilor absolut necesare. S'au admis unele compromise foarte neînsemnate în forma unor scăderi din venitul impozabil sau din impozit, prin fixarea unui minim de existență (egal pentru toate clasele sociale), prin considerarea sarcinilor familiare, etc. Dar nici un legislator financiar nu consideră cheltuielile cele mai elementare, cari micșorează sau consumă venitul unui individ muncitor, ca de exemplu costul unui traiu corăspunzător situației sociale a clasei respective, costul tratamentelor medicale, costul educației copiilor, și alte cheltuieli, cari din punct de vedere capitalistic-comercial ar trebui scăzute din venitul impozabil. Dacă de exemplu un funcționar suferă de tuberculoză și în decursul concediului se supune unui tratament medical mai îndelungat sau unei cure speciale, să zicem, în Elveția, de ce să nu li se admită scăderea acestor cheltuieli din venitul impozabil?

S'ar mai putea aduce exemple. Nu este aici locul de a face propuneri pentru o reformă a legislației financiare. Scopul este de a arăta, că chiar legislația tuturor statelor dovedește o oarecare neîndreptățire a claselor muncitoare, și le impune, venitul întreg, fără a admite aproape nici o scădere. Evident, că capitalul ca producător de venit este favorizat, iar standardul de traiu al claselor muncitoare formează obiectul la două forțe opuse, una care prin industrializare progresată caută să-l ridice, și una care caută să-l reducă.

Aceste constatări caracterizează mentalitatea capitalistică de până acum foarte bine. Clasele muncitoare sunt într'o situație de completă depen-

dență. Morala capitalistică, morala de afaceri admite realizarea profitelor chiar prin exploatarea acelor clase.

Sistemele de retribuire de astăzi se bazează în cazurile cele mai bune pe un calcul făcut de patroni, pentru a afla totalul trebuințelor muncitorilor sau angajaților. Acest calcul formează baza pentru răsplata serviciilor prestate (index) cu tendința de a reduce această răsplată la un minim. Această mentalitate a prins rădăcini atât de adânci, încât mai ales în Europa, după războiul mondial, chiar clasele muncitoare au considerat-o de un progres, ori unde s'a aplicat indexul — până ce prețurile au fost în urcare.

Acest fenomen a fost mai mult o consecință a deprecierei valutare, în țările europene, cu toate acestea e semnificativ. Pe de altă parte este știut, că în caz de depresiune economică muncitorul este silit a lucra pe lângă orice plată, chiar dacă nu-i ajunge nici pentru cele mai necesare.

Situația cum se prezintă în toate statele capitaliste este deci următoarea: Multe milioane de oameni muncesc toată viața lor, fie cu brațele, fie intelectual, pentru a câștiga necesitățile traiului de toate zilele, și nimic mai mult.

Oricare om pus în fața întrebării dacă produsele civilizației moderne, haine bune, căminuri sănătoase cu toate instalațiunile sanitare, băile „poporale“, vehicule, aparate radiofonice, posibilitatea de a face călătorii, de a și cultiva spiritul, de a și vedea de sănătate și m. a. sunt destinate și rezervate numai pentru o minoritate de privilegiați, va răspunde cu „nu“, și totuși dacă vre-un muncitor sau intelectual nu câștigă mai mult decât strictul necesar pentru a putea trăi, cum să-și permită asemenea „Lux“? De unde să plătească d. e. socoteala anuală a dentistului pentru o familie de 4—5 membri? Nici nu se poate exagera puterea demoralizatoare a unei asemenea stări, care trebuie să provoace dorința de a și mări veniturile cu orice mijloace, fie chiar ilegale sau criminale.

Este o teză de mult combătută, ba abandonată a economiei sociale, că orice capital provine din cruțare, deși cândva în copilăria sistemului nostru economic a putut fi adevărată (zie a putut fi, pentru că începuturile capitalismului s'ar putea vedea mai curând în feudalism, adică în stăpânirea pământului, apoi în comerț, care pe vremuri era o ocupație cu mult mai speculativă decât în zilele noastre). Muncitorul sau fix salariatul de astăzi poate cruța o viață întreagă practicând renunțarea la tot ce îi este cu putință și rezultatul va fi foarte modest. La nici un

caz nu va aduna vre-o avere mai însemnată. Pe de altă parte se pot realiza cu capital împrumutat câștiguri nelimitate. În orice caz sumele cruțate în totalitatea lor, făcând parte din economiile naționale, pot avea un rol oarecare pentru individul singuratic însă nu au multă însemnătate.

Adunarea profesională a băncilor.

În zilele de 1 și 2 cert. s'a ținut în capitală o adunare profesională a băncilor, convocată. precum am anunțat și noi, în No. nostru trecut, de organizația „Băncile Unite din România“.

Adunarea a fost prezidată de președintele organizației, dl Grigore T. Coandă și au participat la ea, prin reprezentanții lor 147 de bănci mijlocii și mici din provincii, în parte preponderantă din vechiul Regat.

Reprezentanții băncilor din provinciile alipite au fost în număr disparent. Din Ardeal a participat dl Dr. Aurel Viad, fost ministru.

În ziua primă după discutarea problemelor puse la ordinea zilei s'a delegat din adunare o comisiune, care a prezentat dlui Guvernator al Băncii Naționale a României doleanțele băncilor din provincie și să ceară pe seama lor sprijinul institutului nostru de emisiune, pe bază de garanții reale.

Comisiunea — precum a raportat în ședința din ziua a doua — a găsit la dl Guvernator M. Manoilescu toată bunăvoința necesară față de băncile mijlocii și mici. A promis totodată că va supune Consiliului Băncii Naționale doleanțele exprimate și tablourile prezentate asupra creditorilor solicitate de bănci — spre decider.

Moțiunile aprobate de adunare în ziua a doua și ultimă sunt următoarele:

„Adunarea profesională a băncilor din România, la care au luat parte 147 de delegați, reprezentând un capital de Lei 1.830 000 000 întrunită în București în zilele de 1 și 2 Noembrie 1931. după desbaterile care au avut loc, asupra chestiunilor puse la ordinea zilei a hotărât:

1. Cu toată situația actuală grea din cauza crizei economice și financiare generale, băncile mijlocii și mici din provincie și din Capitală vor achita depunerile integrale.

Dat fiind însă că încassarile dela debitorii lor sunt reduse din cauza crizei generale și mai ales din cauza legilor de ocrotire exagerată a acestor debitori, iar normalizarea acestor legi necesită timp, găsesc neapărat necesară o reglementare a restituirii depunerilor.

Această reglementare ar urma să ia ființă numai în situația când băncile noastre ar fi lipsite de sprijinul necesar din partea Băncii Naționale.

Consiliul asociației „Băncile unite din România” este împuternicit a supune de urgență dlui Guvernator al Băncii Naționale această chestiune.

Problema datoriilor agricole la bănci.

Se acceptă principiul asanării datoriilor agricole.

Asanarea să cuprindă însă numai pe debitorii, cari au nevoie să fie asanați și să se facă numai acolo unde poate da roade pentru economia națională.

Ținând seama de nevoia existenței instituțiilor noastre băncile consimt la sacrificiul posibil pentru realizarea asanării, sacrificiul la care să participe odată cu noi staul și toți creditorii.

3. Între măsurile pentru consolidarea creditului privat adunarea profesională crede că este impertuosă nevoie:

a) Ca legea concordatului preventiv să fie modificată astfel încât prin măsuri de control serios al creditorilor și al justiției, această lege să înlesnească o însănătoșire economică reală și să nu poată fi jolosită decât de elementele oneste.

Taxele concordatate, cari sunt excesive, să fie reduse la cheltuielile reale sau la cel mult o pătrime la sută asupra sumei ce formează pasivul.

b) Legile pentru accelerarea judecăților și a executărilor silite, să fie modificate astfel încât creditorii să-și poată exercita, fără obstacole, drepturile derivând din creanțele lor.

Cambia ajunsă la scadență sau prin simplul fapt al protestului să poată fi investită cu titlul executoriu și executată în timpul cel mai scurt posibil.

Creditorii să aibă facultatea de a dovedi înaintea instanțelor judecătorești fraudele debitorilor și să poată obține anularea actelor de înstrăinare de rea credință în dauna creditorilor.

Să se anuleze dispozițiunile din legea executărilor silite cari obligă pe creditorii de a face evaluarea imobilelor urmărite, cum și dispozițiunile relative la expertiză.

Să se desființeze art. 11 din legea executărilor silite, revenindu-se la dreptul comun.

Proiectul de asanare bancară.

4. Adunarea profesională consideră legea reglementării comerțului bancar necesară și în

liniile sale generale primesc bucuros proiectul de lege publicat prin ziare.

Expune dorința ca înainte ca proiectul să fie supus parlamentului să fie consultată o delegație a asociației „Băncile Unite din România”.

În cel mai nefavorabil caz dl ministru de finanțe este rugat a lua cunoștință și a ține seamă de dezideratele exprimate în referatul Consiliului de administrație către adunarea profesională.

Se desemnează de către adunare o comisie compusă din dnii Grigore T. Coandă, I. Dumitrescu Bârlad, I. Manolescu-Strunga și Botez care să se prezinte dlui ministru al justiției și de finanțe, spre a le comunica dezideratele adunării privitoare la rezoluțiile dela punctele 3 și 4 și dlui ministru al agriculturii pentru dezideratele dela punctul 2 și dlui guvernator al Băncii Naționale, pentru chestiunile arătate la punctul 1 în concordanță cu deciziunile adunării.

CRONICA

Sindicatul depunătorilor bancari din Ardeal și Banat. Duminica trecută, la 25 Oct. a luat ființă în Cluj un sindicat al depunătorilor dela bănci, sub numirea de mai sus.

Scopul sindicatului este să apere interesele membrilor săi, depunători la bănci, și să activeze pentru întărirea situației băncilor în favoarea depunătorilor

În fruntea sindicatului se află, în calitate de prezident dl Dr. I. Cosma, notar public.

În vremurile de neliniștire a depunătorilor dela bănci, ca cele de azi, sindicatele în felul celei de mai sus pot face cele mai bune servicii depunătorilor, dar și însăși băncilor prin informațiile corecte, ce pot da membrilor lor despre adevărata situație a câte unei bănci.

Rezultatele salutare ce pot da în interesul unora ca și a altora, adică a depunătorilor, ca și a băncilor atarnă cu totul de organizația, ce au și de tactul și înțelegerea conducătorilor lor.

Banca „Vulturul” din Dicioșânămartin în concordat preventiv din 1930, precum aflăm dintr'un comunicat al d-lui Dr. Romul Boilă, prezidentul băncii, își va continua activitatea, după ce a cerut și obținut dela tribunalul competent sistarea procedurii de concordat și revocarea cererii de lichidare.

„Vulturul” și-a urcat în a. c., capitalul social cu Lei 2/2 mil. la Lei 5.000.000 și va fi reorganizată și pusă din nou în funcțiune.

Un nou plan de asanare a agricultorilor resp. a convertirii datoriilor agricole a fost întocmit și prezentat Suveranului de Cercul de studii al partidului național țărănesc, prin dl Dirgil Madgearu secretarul general al partidului.

*

Renta de stat română 1916. Ministerul de finanțe a dispus liberarea coalelor noi de cupoane la obligațiunile Imprumutul Național 5% din 1916 contra taloanelor. Noile coale de cupoane se liberează de Administrațiile financiare.

*

Ertarea parțială a datoriilor agricole. Știrea adusă de unele ziare, că guvernul ar intenționa reducerea forțată a datoriilor agricole dela bănci cu 30%—35% se desmice în modul cel mai categoric din partea guvernului.

Guvernul în adevăr este preocupat de problema conversiunii datoriilor agricole. Nu are însă până în prezent nici un proiect oficial.

A stabilit numai două principii: primul că Statul nu se va substitui sub nici un motiv creditorilor și al doilea: conversiunea nu poate fi nici generală și nici obligatorie.

Și cât rău și câtă neliniște a provocat știrea amintită în rândurile deponenților dela bănci și ale băncilor!

*

Curtajul la valorile cu dobândă fixă. Secretariatul Bursei București anunță că prin deciziunea ministerială No. 86 542/1931, tariful de curtaje pentru încheierile făcute prin oficiul agenților oficiali a fost modificat cu începere dela 21 Septembrie a. e. în sensul următor:

La valorile cu dobândă fixă (rente, scrisuri, obligațiuni, etc.), se va socoti un curtaj de unul la mie la valoarea nominală a încheierii, cu un minimum de 20 Lei.

*

Concordat preventiv a cerut „Cassa de păstrare și Credit“ Cluj, o afiliată a băncii „Első Hazai takarékpénztár“ din Budapesta, care nu a mai putut-o alimenta din cauza restricțiilor în comerțul de devize în vigoare în Ungaria. Banca are capital social de Lei 100 milioane și depuneri spre fructificare în sumă de Lei 600 milioane rotund.

Oferă creditorilor plata integrală a creanțelor în 3 ani, fără dobânzi.

A mai cerut concordat preventiv și Industria Lemnului s. a. Cluj.

Situațiunea sumară a Băncii Naționale a României

Extragem din ultima situațiune sumară, dela 17 Oct. 1931, a Băncii Naționale următoarele poziții

Activ	Lei
Aur în țară și străinătate	8.941,852.778
Devize	1.379,054.971
Monetă divizionară	889,756.659
Portofoliul comercial	11.618,455.793
Avansuri pe titluri și metale prețioase	632,247.381
Datoria Statului	3.484,560.893
Avansuri temporare Tezaurului	1.916,000.000
Titluri și participațiuni	880,050.740
Fond. de pens. și asistență pt. personal	145,245.317
Imobile	575,258.846
Mobilier și mașini de imprimerie	100,894.205
Cheltuieli de administrație	164,078.388
Activ corăsp. unor angaj. pe termen	1.212,404.080
Conturi diverse	2.024,859.891
Totalul activelor	33,962,610,368

Pasiv

Capital social	600,000.000
Fond de rezervă	380,840.282
Fonduri pentru amortizări	403,405.748
Fonduri de pensii și asis. pt. personal	146,327.525
Bilete B. N. R. în circulațiune	21.812,287.485
Conturi curente și depozite la vedere	5.924,695.285
Dobânzi și beneficii diverse	307,377.535
Conturi diverse	1.175,509.361
Raportul între stocul de aur și angajamente	32,24%
Raportul între stocul total și angajamente	37,17%

Taxa: { Scont - 8%
Dobânda 9%